

САВЕЗ САМОСТАЛНИХ СИНДИКАТА СРБИЈЕ

САМОСТАЛНИ СИНДИКАТ ПРЕДШКОЛСКОГ ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА СРБИЈЕ

11000 БЕОГРАД – Дечанска бр. 14/V - ☐ / факс: 3398-935

- Моб. тел. председнице 066/21 00 28

ПИБ 102693286 ☐ Матични број 17568418 ☐ Текући рачун: :

325950060002321842

E-mail: sindikatspredskolaca@gmail.com- www.predskolstvo.rs

Бр. 25/1

Београд, 08.02.2021.

АКТИВНОСТИ СИНДИКАТА У 2021. ГОДИНИ

Централне активности Синдиката у првој половини 2021. године су се односиле на праћење примене **ПКУ** за запослене у установама предшколског васпитања и образовања чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе, као и потписивање Појединачних КУ са локалним самоуправама који ће дефинисати више права запосленим у односу на постојећи на републичком нивоу.

Са тим у вези, РОС је на првој седници, у фебруару 2021. године, донео одлуку о организовању семинара на тему “Колективно преговарање”, који ће правно - психолошки оснажити председнике СО у Србији и пружити им више компетенција за преговарање.

Семинар је реализован у Врњачкој Бањи, у јуну месецу, кроз два термина (01.06.-04.06.2021. и 21.06. – 24.06. 2021. године). Одвијао се у сарадњи са Стручном службом ССС Србије (Мара Зимоњић - психолог, Александар Марковић - правник).

Тема је била подељена на **три дела** (радионице). На скупу су учествовали, поред РОС предшколаца, и представници Синдикалних организација из скоро свих већих градова и општина са територије Србије. Оба скупа је отворила Босиљка Јовановић, председница Самосталног синдиката предшколског васпитања и образовања Србије. Она је констатовала да је ова тема веома битна за председнике СО, из разлога што се свакодневно сусрећу са евентуалним проблемима у колективном преговарању.

Предавачи су били:

1. **Босиљка Јовановић**, председница РО предшколског васпитања и образовања Србије и **Слободанка Нинић**, секретар РО предшколског васпитања и образовања Србије, на тему: „Синдикална пракса“
2. **Александар Марковић**, правник у СССС, на тему: „Презентовање Колективног уговора“
3. **Мара Зимоњић**, психолог у СССС, на тему: „Психолошки аспекти преговарања“

Када су у питању психолошки аспекти преговарања, учесници су кроз предавања, интерактиван рад и радионице имали прилику да савладају основне вештине комуникације и преговарања. С обзиром да је преговарање комуникација у којој две стране, супротстављених интереса покушавају да дођу до решења прихватљивог за обе стране, учеснике је било

неопходно подржати у стратегијама које већ користе и имају ефекте **као и представљање нових техника** неопходних за процес преговарања. Преговарање се у неколико разликује од обичног комуникацијског процеса. Њега, пре свега, карактерише ситуација у којој било која од страна може блокирати цео процес. Главни циљ преговарања је да се из њега извуче максимална добит, или максимално смањи потенцијални губитак. Практично, то значи да преговарање није увек усмерено на постизање циља који носи резултат који је увек по вољи. Успешни преговори су заправо и онда када су обе преговарачке стране задовољне исходом. Неретко, преговарање се погрешно схвата као искључиво наметање својих циљева или вештина непопустљивости у преговорима. Управо ту лежи и главна замка преговарања, јер овакав став често, у основи, погрешно постави преговарачку тактику. Кључни принцип преговарања је заједнички договор, заснован на сарадњи и компромису, који у највећој могућој мери представља прихватљиво решење за све учеснике преговарања. Отуда тактика као ни циљ не смеју бити негативно постављени.

Такође, **посебан акценат је стављен на преговарање као начин решавања конфликта интереса**, или разлика кроз структурисан процес комуницирања, у покушају да се постигне споразум који је прихватљиво решење за све.

Учесници су имали и могућност да **размене мишљења и начин решавања проблема** са којима се сусрећу у свом синдикалном раду. У радној, али пријатној атмосфери, учесници радионице су, неретко, имали осећај да су се за два сата упознали и доживели своје колеге на потпуно другачији начин него што су мислили да их познају. Родиле су се нове, пословне, идеје али и ентузијазам за наредне сусрете.

Теме за које су учесници изразили потребу у наредним сусретима су:

1. **Стрес на раду и његово савладавање**
2. **Професионално сагоревање**
3. **Психолошко оснаживање председника синдиката**
4. **Вештине комуникације**
5. **Асерптивност**

На семинару је учествовало укупно (89) полазника.

Саставни део семинара биле су седнице Републичког одбора, Надзорног одбора, нашег Синдиката, као и посета ГО Врњачка Бања, где је председница разговарала са Зораном Дунићем, начелником финансијске службе, и Владимиром Стаменићем, аналитичаром буџета. Председница се захвалила на наставку сарадње, на обострано задовољство, 29. маја 2020. године.

У складу са чланом 89. став 2. и 3. ПКУ, покренута је иницијатива синдиката за образовање **Комисије за праћење примене ПКУ**. Иста је, Решењем министра Бранка Ружића број 119-01-438/2020-07, образована 02.12.2020. године, а свој први електронски састанак одржала 10.12.2020. године. На састанку је Слободанка Нинић, секретар нашег синдиката, изабрана за заменика председника комисије на следећих годину дана (председник по Пословнику је Милан Пашић, помоћник министра просвете за предшколско и основно образовање).

Комисија је, у току 2021. године, имала два електронска састанка, на којима су разматрани проблеми у примени ПКУ. Морамо да нагласимо да нису сви чланови Комисије

довољно продуктивни у раду исте. Представнице МДУЛС-а, као и Драгана Краљ из Министарства за рад, су показале велики степен професионалне одговорности, док министарство финансија кочи и онемогућава рад Комисије. У прилог томе говори да смо последње мишљење овог министарства чекали три месеца и да су ставови Комисије на крају објављени без истог. Овакво понашање представнице Министарства финансија је рад Комисије учинило неефикасним, тј. до момента објављивања Ставова завршила се финансијска година, а послодавац добио прилику да оштети запослене. Наш Синдикат је константно вршио притисак на председника Комисије и Ставови су на крају објављени без поменутог мишљења Министарства финансија. Линк на коме се објављују Ставови Комисије је *Остали документи-Министарство просвете, науке и технолошког развоја* (mpn.gov.rs).

Претходне године Синдикат је упутио више дописа ка Влади РС и Кризном штабу (неке посебно, а неке заједно са другим синдикатима репрезентативним у предшколству), у којима је захтевао: паузу у раду ПУ у Србији, увођење потврда да су оба родитеља запослена-поштовање норматива долазеће деце 50%, већи проценат увећања цене рада у односу на остале у образовању (модел који је примењен на медицинске сестре у односу на остале у здравству), поновни састанак Радне групе за предшколско образовање.

Поновни састанак Радне групе за предшколско образовање, након иницијативе нашег синдиката, одржан је 11. марта 2021. године.

Након достављених Закључака наш Синдикат је испунио део обавеза и доставио предлоге за Правилник о обуци председника општина.

Сви наведени дописи су упућени и ресорном Министарству просвете, науке и технолошког развоја, а поред тога и Захтев за подршку за признавање коефицијента дошколованом кадру, у сарадњи са МДУЛС (допис по моделу Ружић – Шарћевић, за време „закључавања“, у којима ће ЛУ упознати са праксом код учитеља - када је министарство оснивач, као и важности да се уважи дошколовање у ситуацији када се показао значај предшколског образовања за функционисање рада ЛУ, као и спровођење програма „Године узлета“, „Инклузивно образовање“ и други, које спроводе ЛУ. На последњем састанку потврђено је да допис није ни упућен.

Такође у више наврата Министарству и Сектору за високо образовање упућен је допис у коме се детаљно образлаже проблем еквиваленције стеченог звања у мастер ниво, на педагошком факултету у Ужицу. Са Бојаном Тубићем, помоћником министра за високо образовање, одржана су два састанка и више телефонских разговора и сваки пут добијено уверење да се тражи модел и да ће проблем бити решен. Последњи допис, од 21.10.2021. године, сведочи да је стрпљење оштећених потрошено и да смо на мејл нашег Синдиката добили захтев од дела свог чланства да се у њихово име закаже протест на платоу испред МПНТР, на коме би ширу јавност упознали са дискриминацијом коју доживљавају од 2013. године.

Као део активности око решавања недефинисаног статуса образовног кадра, а на захтев дела чланства, потписане су Повеље о сарадњи са Учитељским факултетом у Београду и факултетом педагошких наука Универзитета у Крагујевцу (Јагодина), док са струковним школама, поред упућених писама добрих намера, у којима се позива на сарадњу, није дошло до потписивања истих.

На истом састанку РОС, након Извештаја Радне групе за корекцију **Уредбе о коефицијентима**, донета је Одлука да се прихвати сугестија Одељења за економске послове СССС и Савезу самосталних синдиката Србије упути допис у коме ће се

инсистирати на окупљању грана јавног сектора при СССС и заједничкој Иницијативу за измену Уредбе.

Синдикати су се окупили, постигли договор и упутили заједнички допис Министру финансија, за пријем делегација синдиката, како би се о овој теми разговарало и на истом покренула Иницијатива.

До састанка је дошло 07. јула 2021. године, где су Саша Стевановић и Љиљана Манојловић, из Сектора за буџет овог министарства, примили делегацију седам гранских синдиката у оквиру ССС Србије (првобитно је најављен састанак са Министром Синишом Малим).

Од пет иницијатива, које су представници синдиката детаљно образложили, до сада је реализована само она под тачком 4. - **Доношење посебне Уредбе о коефицијентима за обрачун и исплату плата службеника и намештеника у државним органима, органима аутономне покрајине и јединици локалне самоуправе.**

Тачка 1. ове иницијативе била је измена Уредбе о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама, којом смо и ми обухваћени у делу 6б.

Обзиром да никаквих конкретних корака након овог састанка није било, синдикати јавног сектора су се поново обратили СССС и захтевали да употреби своје ингеренције и Влади РС укаже на овај проблем недостатка дијалога између синдиката и представника власти.

Четири синдиката из јавног сектора су, 04.11.2021. године, организовала и Јавне седнице РОС- а, са протесном шетњом, на које ми нисмо позвани као грана иако смо прве кораке иницирали.

Савез је 22.11.2021. године довео представнике Владе РС, председницу, Ану Брнабић, министра финансија, Синишу Малог и министарку рада, Дарију Кисић-Тепавчевић. На састанку је наглашено да, иако постоји континуиран раст зарада у јавном сектору, да се реално много лошије живи, бројни проблеми се "гурају под тепих", а прави социјални дијалог и не постоји. На захтев Председништва, наш Синдикат је од премијерке затражио поновно активирање Радне групе за предшколско образовање, како би се решили проблеми који су остали недоречени.

Протеклу годину обележили су услови рада у епидемији вируса „Ковид 19“.

Синдикат је константно надлежним указивао да **Инструкције у вези са поступањем ПУ поводом отварања објеката за пријем уписане деце у време трајања епидемије Ковид 19.**, у условима рада по пуном обиму, додатно оптерећују све запослене до 30%, као и на не ангажовању замена за одсутне оболеле, где се обим посла пребацује на присутне запослене, што додатно оптерећује њихов рад. Рад у условима константног притиска довео је до пораста тешких и нажалост најтежих обољења, неретко са смртним епилогом.

Током претходне године пружана је **подршка СО на терену**, при чему је посебну улогу имао правник Одељења за правне послове ССС Србије, Александар Марковић. Дописи који дају допринос решавању правног статуса кроз мишљење или предтужбене захтеве или налоге инспекцијским службама за поступање, слати су ка: Тополи, Зајечару, Јагодини, Књажевцу, Звездари, Краљеву, Бору, Чачку, Шиду, Сјеници, Али Бунару, Александровцу, Горњем Милановцу, Панчеву, Ариљу, Варварину, Прибоју, Крушевцу, Деспотовцу, Ваљеву, Баточини, Великом Градишту, Лепосавићу, Грачаници, Александровцу, Сремској Митровици, Врачару, директорима, председницима ЛУ и правобранилаштву, везано за дефинисање права на топли оброк и регрес запослених на минималним зарадама...

По Одлуци одбора, у току 2021. године, председница и секретар нашег Синдиката, уз подршку чланова Председништва или РОС- а, посетиле су на основу захтева председника наших СО следеће ЛУ: Јагодину, Баточину, Тополу, Сремску Митровицу, Ваљево, Краљево, Крушевац (Косана Димитов и Маријана Шен).

Поред правних, обављено је и много саветодавних разговора, (посебно са новоизабраним председницима СО, где је вршена константна подршка као и додела „ментора“, искусног колеге у окружењу). Пружана је подршка код покретања иницијатива за склапање Појединачних КУ, или остваривања права на солидарну помоћ за отклањање лоше материјалне ситуације (члан 46. нашег ПКУ), као и остваривању других права из именованог ПКУ (нарочито у делу солидарних помоћи, права на већи број дана годишњег одмора, права на додатак на плату председнику СО, организација рекреативног одмора, итд.)

Сви закључени Појединачни КУ објављени су на нашем сајту, у делу ДОКУМЕНТИ.

Наш синдикални тим проширен је за СО у Деспотовцу, Крупњу, Пршеву и Прилужју. Многе СО су усагласиле свој назив са називом ПУ код које су основане, а подршка од нас је, поред Решења, била и досадашња пракса израде новог печата, у складу са називом. Радује нас податак да се број чланова увећава у постојећим СО.

Крајем 2020. године, наш Синдикат постао је стални члан PSI и EPSU, светске и европске асоцијације синдиката јавног сектора. До сада смо били у ситуацији да присуствујемо online састанцима и семинарима, где се врши размена искустава синдиката на европском и светском нивоу. Ова асоцијација на свом европском нивоу има сектор предшколског образовања. Као резултат семинара у организацији EPSU, Одлуком нашег РОС- а, формиран је **Тим за ширење синдикалне мреже**. Тим, поред председнице и секретарке, чине: Светлана Живковић, Татјана Миољковић, Иванка Бугарин и Милош Тадић.

Више пута је уочено да наш Синдикат нема подједнако деловање на целој територији Србије. То је нарочито изражено на подручју Војводине, где постоје активне синдикалне организације при синдикату образовања.

Покушали смо да направимо стратегију како да се у тим предшколским организацијама ми представимо и презентујемо постигнућа и начин рада нашег Синдиката.

Тим се састао и договорио кораке и начине деловања. Реализацију нашег плана је увелико отежала пандемија Корона вируса, која траје већ јако дуго и не оставља нам могућност одлазака у посете предшколским организацијама, како бисмо се представили запосленима на адекватан начин.

У самом тиму подељени су задаци. Договорено је да се састави писмо које бисмо упутили директорима са молбом да организују састанке на којима бисмо разговарали са присутним радницима о њиховим проблемима и предностима увезивања са синдикатом, који се бави искључиво проблемима предшколства. Писмо је сачињено и послато на све адресе где нисмо имали формирану синдикалну организацију нашег Синдиката.

Други део тима је добио задатак да изради плакат у облику анкетног листића који би се делио на самим састанцима, са циљем да се на основу датих одговора закључи шта је то што запослени у предшколским установама очекују од синдиката. Осмишљен је мотивациони слоган: „Ни једно право се не стиче само по себи, за свако се морамо заједно изборити, а снага синдиката је у сваком његовом члану“.

Нажалост, предузете активности су давале минималне резултате и веома се споро напредује у процесу проширења синдикалне мреже. Сматрамо да би од огромног значаја

било када бисмо у самим предшколским организацијама успели наћи особе заинтересоване да се укључе у синдикални рад и помогну у освешћивању потребе и значаја синдикалног организовања код својих колега. Закључили смо да би то сада могао бити прави кључ за улазак у предузећа и ширење синдикалне мреже и у том смеру планирамо даље деловање.

Активности везане за ССС Србије одвијале су се кроз рад Председништва (чији смо члан), Већа, Секције жена, Секције младих и Радне групе за израду конгресних резолуција. Такође смо узели активно учешће у подношењу предлога за измену Закона о раду.

Протеклу годину обележила је присутност нашег Синдиката у штампаним медијима (Данас, Политика, Портал Нова, Бета, Новости, Блиц, РТС портал...), Радио Београд 1 у више емисија, TV Prva, Nova S, N1, K1, EURONEWS, TV Kurir, где је јавност била у прилици да се упозна са актуелним дешавањима везаним за радно - правни статус запослених у предшколским установама Србије.

Срдачно,

ПРЕДСЕДНИК
Самосталног синдиката
предшколског васпитања и образовања Србије
Босиљка Јовановић

Bosiljka Jovanovic